LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS
ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 28 d. Nr. 21RE3-17 (AG3-4/24-2025)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės,
sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei,
dalyvaujant pareiškėjai „Asmuo X“,
atsakovės Šiaulių miesto savivaldybės administracijos atstovei J. P.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų „Asmuo Y“ ir „Asmuo X“ skundą atsakovei Šiaulių miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjai „Asmuo Y“ ir „Asmuo X“ (toliau kartu – ir pareiškėjai) 2025 m. sausio 7 d. pateikė Komisijai skundą „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos rašto „Dėl atsakymo į 2024 m. rugpjūčio 27 d. raštą Nr. SIF-1321 „Dėl lietaus vandens nuotekų griovio prie (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir skundas; b.1. 1–5), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir atsakovė arba Administracija) 2024 m. gruodžio 11 d. raštą Nr. SG-1587 „Dėl atsakymo į 2024 m. rugpjūčio 27 d. raštą Nr. SIF-1321 „Dėl lietaus vandens nuotekų griovio prie (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjų prašymą, atliekant tam tikrus veiksmus.

Pirmiausia skunde pareiškėjai atkreipia dėmesį, kad skundžiamas Raštas buvo priimtas vykdant ankstesnį Komisijos 2024 m. spalio mėn. sprendimą Nr. 21RE3- (AG3-149/26-2024), kuriuo atsakovė buvo įpareigota iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024 m. liepos 29 d. prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkanti sprendimą. Tačiau Raštu ne tik neatsakyta į pareiškėjų 2024 m. rugsėjo 24 d. skunde „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos miesto ūkio ir aplinkos skyriaus rašto 2024-08 Nr. SIF-„Dėl lietaus vandens nuotekų griovio prie (duomenys neskelbtini)““ savivaldybei pateiktus klausimus – problemas, bet, iš esmės, ignoruojamas gatvių lietaus vandens surinkimo ties (duomenys neskelbtini) ir šalia esančiame kvartale problemos sprendimas.

Skunde pareiškėjai aprašo atsakovės vykdytų darbų (paviršinio vandens surinkimo griovių gilinimo, pralaidų valymo) eigą, aptaria padarinius po atliktų darbų (2024 m. liepos 28-29 d. vykusi stichinė liūtis perpildė griovius ties (duomenys neskelbtini) bei šalia kitų sklypų išgilintuose grioviuose – (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), vanduo veržėsi į šių namų rūsius, gadino turtą) ir jų prašymų bei skundų nagrinėjimo aplinkybes tiek Administracijoje, tiek anksčiau Komisijoje.

Pareiškėjų teigimu, iki atsakovės inicijuotų ir atliktų griovių gilinimo bei pralaidų valymo darbų (duomenys neskelbtini) gatvių kvartale, lietaus nuo gatvių surinkimas, nors ir ne pilnai, bet funkcionavo – vanduo grioviais nutekėdavo. Pažymi, kad (duomenys neskelbtini) mikrorajone lietaus nuo gatvių surinkimo sistemos jau seniai nėra, grioviai yra išlikę tik ties (duomenys neskelbtini) sankryža, kitur panaikinti ir naikinami naujai vykdant statybas. Šiame kontekste taip pat skunde pažymima, kad griovių gilinimo ir pralaidų valymo darbai (duomenys neskelbtini) gatvių kvartale 2024 m. birželio 5 d. buvo vykdomi remiantis tik vizualiniu nustatymu – subjektyviai, nesilaikant geometrinių matavimų, nesant geodezinių sprendimų. Pasak pareiškėjų, neteisingi sprendimai dėl griovių gilinimo ir pralaidų valymo lėmė tai, kad pagerėjęs grioviuose pralaidumas ir jų gylys sutelkia vandenį žemiausiame iš visų kvartalo griovių taške ties (duomenys neskelbtini), t. y. šioje vietoje vyksta lietaus vandens sutekėjimas, tačiau nėra vandens nutekėjimo. Susitvenkęs ties (duomenys neskelbtini) namu ir prie gretimų namų, vanduo plinta per gruntinį vandenį į namų rūsius ir žaloja ten esantį turtą. Atkreipia dėmesį, kad potvynio metu nukentėjo tik tie namai ir jų rūsiai, prie kurių buvo išgilinti griovai ir išvalytos pralaidos (šie gyventojai parėmė skundą atskiru raštu). Akcentuoja, kad iki šios dienos ties (duomenys neskelbtini) namu esantis griovys tebėra užpiltas, pralaida užbetonuota, nors iš Komisijos administracinio ginčo bylos Nr. AG3-149/26-2024 yra žinoma, jog Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija (toliau – VTPSI) apie užverstą griovį prie žemės sklypo, adresu (duomenys neskelbtini), kuris skirtas vandens nutekėjimui, buvo informuota, patikrinimo metu buvo nustatyta, kad visas griovys užverstas gruntu, sugadintas gatvės statinys ir paviršinių nuotekų surinkimo sistema, o (duomenys neskelbtini) valdos savininkas įpareigotas pašalinti nelegalios statybos padarinius.

Sprendžiant susidariusią situaciją pareiškėjai Administracijos prašo: 1) atlikti išgilintų prie (duomenys neskelbtini) ir gretimų griovių bei išvalytų pralaidų, įskaitant pagrindinės (duomenys neskelbtini) gatvių pralaidą, per kurią veržiasi vanduo iš (duomenys neskelbtini) g., geometrinius matavimus ir pateikti tuos duomenis; 2) įvertinti lietaus vandens surinkimo ir nutekėjimo (duomenys neskelbtini) ir gretimuose grioviuose situaciją liūčių ir tuoj po jų metu bei pavasarinio polaidžio metu; 3) paaiškinti, kokios turi būti dabartines apsisaugojimo nuo rūsių apsėmimo priemonės ir, esant galimybėms, jas pateikti; 4) atlikti savo, kaip griovių savininkų, pareigą, reguliariai juos šienaujant ir valant; 5) paruošti planą ir pristatyti, kada ir kaip bus sutvarkyta lietaus vandens grioviuose ties (duomenys neskelbtini) ir šalia esanti funkcionavimo sistema, įskaitant ne tik vandens surinkimą, bet ir jo aiškų nutekėjimą.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su pareiškėjų skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Pirmiausia atsiliepime (b. l. 20-24) pažymima, kad pareiškėjai 2024 m. liepos 29 d. teikė prašymą Medelyno seniūnijai „Dėl griovio, vandens drenažinių sistemų užpylimo“ (toliau – ir Prašymas), kuriuo prašė: 1. sutvarkyti griovį, kuris buvo iškastas prieš 2024 m. birželio 5 d., nes griovys ir nuotekos nefunkcionuoja, vanduo lietaus atvejais nenuteka, griovys yra labai gilus, vanduo suteka iš Bielskio ir kitų gatvių į šį iškastą šulinį; (ii) bei prašė pagalbos, nes 2024 m. liepos 29 d. pareiškėjų rūsys buvo užlietas ir sugadintas asmens turtas, grindys, durys, baldai. Medelyno seniūnija pareiškėjų Prašymą pagal kompetenciją persiuntė Administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Infrastruktūros poskyriui, kuris 2024 m. rugpjūčio 27 d. parengė atsakymą Nr. (31.7 Mr) SIF-1321 „Dėl lietaus vandens nuotekų griovio prie (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Atsakymas), kuriame nurodė, kad grioviai, esantys ties (duomenys neskelbtini), yra sutvarkyti: išvalytos septynios pralaidos ir atlikti griovių gilinimo darbai. Atsakyme paaiškinta, kad teisės aktai reglamentuoja minimalius griovių geometrinius parametrus, kad grioviai atliktų jiems skirtą funkciją, maksimalūs parametrai nereglamentuojami, kad grioviai atlieka paviršinių lietaus nuotekų surinkimo (nuo gatvių ir jų elementų) ir sugerdinimo funkciją. Tačiau pareiškėjai nesutiko su atsakovės Atsakymu, pateikė skundą Komisijai, kuri panaikino atsakovės Atsakymą ir įpareigojo išnagrinėti pareiškėjų Prašymą iš naujo. Atsakovė, vykdydama Komisijos 2024 m. spalio 25 d. sprendimą Nr. 21RE3-160 (AG3-

149/26-2024) administracinio ginčo byloje Nr. AG3-149/26-2024 (toliau – ir 2024 m. spalio 25 d. sprendimas) skundžiamu Raštu pareiškėjams pateikė atsakymą.

Atsiliepime nurodoma, kad atsakovė, vykdydama savarankišką savivaldybių funkciją (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – ir VSĮ) 6 straipsnio 32 punktas) - savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, taisymą, tiesimą ir saugaus eismo organizavimą, prižiūri miesto gatves, tarp jų ir (duomenys neskelbtini) mikrorajone. Teigiama, kad (duomenys neskelbtini) mikrorajone paviršinio vandens surinkimas įgyvendintas atvira griovių sistema, buvo atliekamas griovių stebėjimas (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) gatvių sankirtoje bei pagal atsiradusį poreikį 2024 m. birželio 5 d. buvo valomi paviršinio vandens surinkimo grioviai, kurie yra gatvės statinio sudedamoji dalis, skirta surinkti paviršinį vandenį nuo teritorijų.

Atsakovė nesutinka su skundo teiginiais, kad dėl atliktų griovių ir pralaidų valymo darbų situacija ginčo vietoje pablogėjo. Teigia, kad po griovių ir pralaidų išvalymo iki pralaidos apačios pasikeitė ir vaizdas, ir griovių gylis. Pažymi, kad esama griovių sistema nebuvo keičiama, tik organizuotas būtinų darbų atlikimas, esamų griovių bei pralaidų išvalymas, dėl ko Administracija laiko, kad paminėti darbai ne pablogino vandens surinkimą ir nutekėjimą, o atvirkščiai – pagerino buvusią situaciją – lietaus nuo gatvių surinkimo sistema funkcionuoja geriau. Dėl to nesutinka su pareiškėjų teiginiais, kad minėtoje vietoje yra vandens telkiniai, kad juose nuolat laikosi vanduo. Tai, be kita ko, pasak atsakovės, patvirtina prie atsiliepimo pridėtos nuotraukos, iš kurių matyti, kad (duomenys neskelbtini) g. ir (duomenys neskelbtini) g. grioviuose šiuo metu yra šiek tiek vandens, pusės pralaidos ar žemesnis lygis, kas yra normalus reiškinys, atsižvelgiant į tai, kad, grioviai skirti paviršinio vandens surinkimui.

Kartu atsakovė pabrėžia, kad lietaus vandens nuotekų griovių, įskaitant ir prie (duomenys neskelbtini), tvarkymo paslaugos yra atliekamos vadovaujantis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2016 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-258 „Dėl Vietinės reikšmės kelių (gatvių) defektų (pažaidų) nustatymo ir statybos darbų rūšies parinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintomis Vietinės reikšmės kelių (gatvių) defektų (pažaidų) nustatymo ir statybos darbų rūšies parinkimo rekomendacijomis (toliau – ir Rekomendacijos).

Atsakovė, atsiliepime cituodama Lietuvos Respublikos kelių įstatymo (toliau – Kelių įstatymas) 2 straipsnio 5 dalies, 2 straipsnio 10 dalies, 12 dalies, 2 straipsnio 13 dalies, 5 straipsnio 7 dalies nuostatas, VSĮ 6 straipsnio 32 punkto reglamentavimą, pažymi, kad Administracijos direktoriui yra suteikta teisė spręsti eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose, o gatvių ir kelių priežiūra yra vykdoma atsižvelgiant į tuo metu turimas lėšas, poreikį ir naudingumą visuomenei.

Taip pat atsiliepime pažymima, kad Raštu pareiškėjai buvo informuoti, jog, vadovaujantis Rekomendacijų 55 ir 56 punktais, buvo atlikta vizuali griovio ties (duomenys neskelbtini) apžiūra ir, įvertinus pralaidos ir griovio būklę, buvo nustatytas poreikis atlikti būtiną pralaidų išvalymą, kad ji tinkamai funkcionuotų. Šiame kontekste taip pat pažymima, kad pagal galiojantį teisinį reglamentavimą atsakovė, įgyvendindama kelių ir gatvių priežiūrą, vertindama paviršinio vandens (lietaus) nuleidimo įrenginių būklę, turi teisę juos vertinti vizualine apžiūra, neatlikdama matavimų.

Atsakovė atsiliepime pastebi, kad Prašymas, kuriuo pareiškėjai prašė sutvarkyti griovį ties jų sklypu, nes jame kaupiasi vanduo, yra nepagrįstas jokiais įrodymais. Pažymi, kad pareiškėjai nėra pateikę jokių įrodymų, kokia situacija buvo iki 2024 m. birželio 5 d. ir kokia buvo Prašymo teikimo metu bei skundo Komisijai pateikimo metu. Šiame kontekste akcentuojama, kad Prašymas buvo pateiktas 2024 m. liepos 29 d. po to, kai visoje Lietuvoje buvo liūtis, kurios metu iškrito rekordinis kritulių kiekis. Atsakovė kartu su Raštu pareiškėjams pateikė Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos prie Aplinkos ministerijos meteorologinių ir aviacinių stebėjimų skyriaus 2024 m. liepos 29 d. pažymą apie hidrometeorologines sąlygas Nr. (5.58-10Mr)-B8-1685 bei vadovaujantis katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D-1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir

hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“, kad tai pripažinta katastrofiniu meteorologiniu reiškiniu.

Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad pareiškėjai Prašyme nebuvo nurodę, kokie nuostoliai atsirado po 2024 m. liepos 29 d. liūties, kurios metu, kaip teigiama, buvo apsemtas jų namo rūsys, sugadintas turtas.

Atsakydama į pareiškėjų skunde deklaruojamus prašymus, atsakovė paaiškina: 1) rengiant atsiliepimą, Administracijos atstovai buvo nuvykę į vietą, pakartotinai vertino šiuo metu esančią griovių ir pralaidų būklę. Nuotraukose fiksuota 2025 m. sausio 15 d. faktinė situacija, iš kurių matyti, kad grioviuose yra nedidelis kiekis vandens, per pusę ar žemiau pralaidos, kas laikytina įprastu reiškiniu, įvertinus ir tai, kad stebimas nuolatinis kritulių kiekis. Nurodo, kad šiuo metu geometrinių matavimų atlikti neplanuojama; 2) Administracija planuoja atlikti situacijos stebėseną liūčių ir pavasarinio polaidžio metu; 3) po lietaus tam tikrą laiką grioviuose gali būti tam tikras kiekis vandens. Kita vertus, lietaus surinkimo sistemos nėra pritaikytos stichiniams vandens iškritimo kiekiams, kokie ir buvo fiksuoti 2024 m. liepos 28-29 dienomis, ir stichiniai meteorologiniai reiškiniai gali kartotis ateityje. Pažymima, kad (duomenys neskelbtini) nėra sumontuoto atbulinio vožtuvo, todėl rekomenduojama tinkamai vykdyti savo sutartinius įsipareigojimus UAB „Šiaulių vandenys“ (toliau – Šiaulių vandenys) bei laikytis įstatymų. Šiaulių vandenys atstovai tikrino buitinių nuotekų šulinius ir nustatė, kad šulinyje, į kurį pajungtos buitinės nuotekos į Šiaulių vandenų tinklus nuo namo adresu (duomenys neskelbtini), atbulinio vožtuvo nėra (nuotrauka 8F7A1504, b. l. 28-29). Taip pat pagal sutartį abonento (pareiškėjų) eksploatuojamame tarpiniame šulinyje, kuris yra valstybinėje žemėje, atbulinio vožtuvo taip pat nėra (nuotrauka 8F7A1501). Vertinant faktinę situaciją 2025 m. sausio 15 d., buvo pastebėta, kad ant pareiškėjams priklausančio namo matyti du lietvamzdžiai (nuotraukos b. l. 29,30), nėra žinoma, kur patenka paviršinis vanduo nuo privataus namo, kaip tvarkomos lietaus nuotekos. Rekomenduojama užtikrinti tinkamą lietaus nuotekų nuo namo tvarkymą, kad vanduo nesitelktų ties namo pamatais ir nesiskverbtų į namo rūsį. Pažymi, kad privačių valdų gyventojams neleidžiama paviršines nuotekas iš privačių valdų išleisti į gatvės (pakelės) griovį/ius (Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimo Nr. T-346 „Dėl Šiaulių miesto paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano patvirtinimo ir pripažinimo Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo plano sudedamąja dalimi“ 6.3.1 papunktis. Administracija sprendžia, kad esama griovių sistema minimoje teritorijoje šiuo metu funkcionuojanti ir atlieka paviršinio vandens surinkimo funkciją, todėl paviršinių centralizuotų nuotekų plėtra (duomenys neskelbtini) g., (duomenys neskelbtini) g. nenumatyta, ginčo teritorijoje lieka paviršinio vandens tvarkymo būdas – atvira griovių sistema. Atsakovė informuoja, kad griovių priežiūra yra planuojama ir bus atliekama esant poreikiui minėtiems darbams.

Apibendrinant nurodytus argumentus, atsiliepime pažymima, kad vien tai, jog pareiškėjų netenkina atsakymas ir jie kitaip vertina esamą situaciją, negali būti pagrindu pripažinti atsakovės Raštą neatitinkančiu Viešojo administravimo įstatymo nuostatų ir dėl to jį naikinti.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Medelyno seniūnija (toliau – ir Medelyno seniūnija) atsiliepimu prašo pareiškėjų skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Pirmiausia atsiliepime (b. l. 14-15) pažymima, kad Medelyno seniūnijai nėra priskirta kompetencija spręsti klausimus dėl griovių, todėl pareiškėjų 2024 m. liepos 29 d. gautas prašymas (Reg.Nr.MG-92) buvo persiųstas Administracijos Miesto ūkio ir aplinkos skyriaus Infrastruktūros poskyriui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 11 straipsnio 4 punktu, su prašymu padėti išspręsti situaciją (Reg. Nr. MS-149) ir informuoti apie tai pareiškėją (Reg. Nr. MS-150).

Teigiama, kad Administracijos paskirtas vyr. specialistas įvertinęs pralaidos ir griovio būklę nustatė poreikį pralaidos išvalymui, kad tinkamai funkcionuotų, todėl ir buvo atlikti minėti darbai. Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad 2024 m. liepos 28-29 d. iškrito labai didelis kritulių kiekis, dėl

to Medelyno seniūnijoje skendo ne vienas sklypas ir ne dėl išgilintų griovių ir išvalytų pralaidų. Lietaus surinkimo sistemos nėra pritaikytos retai pasitaikantiems stichiniams vandens iškritimo kiekiams, kokie ir buvo fiksuoti 2024 m. liepos 28-29 dienomis.

Teigiama, kad (duomenys neskelbtini) nėra sumontuotas atbulinis vožtuvas, už kurį yra atsakingas vartotojas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. D1-19 patvirtintomis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėmis, vartotojas privalo reguliariai apžiūrėti savo vandentiekio ir nuotekų tinklą ir įrenginius, likviduoti geriamojo vandens nutekėjimą, užsikimšimus, periodiškai atlikti jo profilaktiką, kartą per 2 metus išplauti savo objekto vidaus tinklą.

Taip pat atsiliepime nurodoma, kad Administracija, įgyvendindama savarankiškąją savivaldybės funkciją pagal VSĮ 6 straipsnio 36 dalį, vadovaudamasi 2003 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-754 (2018-06-07 T-224 redakcija) patvirtintų Šiaulių miesto tvarkymo ir švaros taisyklių (toliau – ir Švaros taisyklės) 9 punktu, nustatančiu, kad savivaldybės administracija organizuoja ir koordinuoja bendro naudojimo viešųjų vietų teritorijų tvarkymą, Švaros taisyklių 6 punktu, nustatančiu, kad bendro naudojimo viešųjų vietų tvarkoma teritorija – gatvės, vejos, pėsčiųjų bulvarai ir takai, aikštės, parkai, paplūdimiai, pakrantės, tiltai, viadukai, kapinės ir kitos teritorijos, tvarko teritorijas, kurios naudojamos, lankomos gyventojų visuomeniniams poreikiams tenkinti. Medelyno seniūnija turi pareigą savivaldybės resursus naudoti racionaliai ir tikslingai, maksimaliai užtikrinant viešojo intereso poreikius, o pareiškėjų nurodyta vieta yra nei parkas, nei skveras, ne aikštė, ne rekreacinė teritorija, ne sporto, ne laisvalaikio vieta, ne intensyviai naudojama, lankoma vieta ir pan. Tokios teritorijos prižiūrimos minimaliai pagal turimus materialinius išteklius. Atsižvelgiant į gyventojų prašymą gyventi gražioje aplinkoje, Medelyno seniūnija pagal galimybes stengiasi per sezoną 2 kartus nušienauti žolę.

Apibendrinant teigiama, kad Šiaulių miesto savivaldybė nėra atsakinga už gyvenamojo namo, adresu (duomenys neskelbtini), Šiauliai, rūsio apliejimą ir dėl to atsiradusius nuostolius. Tai, kad pareiškėjai nesutinka su atsakovės Raštu ir kitaip vertina išnagrinėtas aplinkybes, nėra pagrindas panaikinti Administracijos Raštą.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos (minėta, atsakovė arba Administracija) 2024 m. gruodžio 11 d. rašto Nr. SG-1587 „Dėl atsakymo į 2024 m. rugpjūčio 27 d. raštą Nr. SIF-1321 „Dėl lietaus vandens nuotekų griovio prie (duomenys neskelbtini)““ teisėtumo. Minėtas skundžiamas Raštas buvo priimtas vykdant ankstesnį Komisijos 2024 m. spalio mėn. 25 d. sprendimą Nr. 21RE3-160 byloje Nr. (AG3-149/26-2024) (toliau – 2024 m. Komisijos sprendimas), kuriuo atsakovė buvo įpareigota iš naujo išnagrinėti pareiškėjų 2024 m. liepos 29 d. prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkanti sprendimą.

Rašte pareiškėjams pažymėta, kad UAB „Šiaulių vandenys“ (toliau – Šiaulių vandenys) nustatė, jog (duomenys neskelbtini) nėra sumontuoto atbulinio vožtuvo. Atkreipė Pareiškėjų dėmesį, kad 2011 m. sausio 7 d. Šiaulių vandenų ir vartotojo „Asmuo Y“ sudarytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutarties Nr. (duomenys neskelbtini) priede Nr. 2 yra nustatytos nuotekų tinklų eksploatavimo ribos. Už vidaus tinklų eksploatavimą (įskaitant atbulinio vožtuvo įrengimą) yra atsakingas vartotojas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. D1-19 patvirtintomis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklėmis, vartotojas privalo reguliariai apžiūrėti savo vandentiekio ir nuotekų tinklą ir įrenginius, likviduoti geriamojo vandens nutekėjimą, užsikimšimus, periodiškai atlikti jo profilaktiką, kartą per 2 metus išplauti savo objekto vidaus tinklą.

Rašte nurodyta, kad Šiaulių vandenų eksploatuojama nuotekų surinkimo sistema yra tvarkinga, reguliariai prižiūrima. Atsakovė, atsižvelgusi į Rašte pateiktą informaciją ir paaiškinimus, Pareiškėjams nurodė, kad Šiaulių miesto savivaldybė nėra atsakinga už gyvenamojo namo, adresu (duomenys neskelbtini), Šiauliai, rūsio apliejimą ir dėl to atsiradusius nuostolius. Paaiškino, kad

įvertinant tai, jog stichiniai meteorologiniai reiškiniai gali kartotis ir ateityje, pateikė rekomendaciją, kad pareiškėjai patys turi pasirūpinti savo turto saugumu, siekiant išvengti galimų nuostolių, turtą apdrausti.

2024 m. Komisijos sprendime konstatuota, kad „*iš skundžiamo Rašto matyti, kad Atsakovė, nagrinėdama Pareiškėjų Prašymą Nr. 2 bei priimdama sprendimą, nevertino teisės aktų, reglamentuojančių paviršinių nuotekų tvarkymą, reikalavimų, netyrė Pareiškėjų nurodytų aplinkybių, Rašte neatsakė į Prašyme Nr. 2 suformuluotą reikalavimą sutvarkyti griovį, taigi, nesilaikė VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtinto išsamumo principo ir neatsakė į Prašymą Nr. 2 aiškiai ir argumentuotai, nenurodė visų šio prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusių aplinkybių ir konkrečių teisės aktų nuostatų, kuriomis rėmėsi vertindama prašymo turinį. Byloje nepateikta jokių įrodymų, kad Atsakovė, nagrinėdama Pareiškėjų Prašymą Nr. 2, atliko aktyvius veiksmus – nėra duomenų, kad Atsakovės atstovai apžiūrėjo Sankryžą, tyrė Pareiškėjų nurodytas aplinkybes, vertino ginčo santykį reglamentuojančias teisės normas ir ieškojo realių Pareiškėjų nurodytos problemos sprendimo būdų“.*

Komisija 2024 m. sprendime taip pat padarė išvadą*, kad „ginčijamas Raštas nepakankamai motyvuotas, jame nenurodytos visos sprendimo priėmimui įtakos turėjusios aplinkybės, o tai reiškia, kad Raštas priimtas pažeidžiant VAĮ 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, jame nėra pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 bei 6 punktus privalomų turinio elementų. Esant šioms neatitiktims, konstatuotina, kad Pareiškėjų prašymą Nr. 2 Atsakovė išnagrinėjo nusižengdama VAĮ reikalavimams bei gero administravimo principui, kurio laikytis visus viešojo administravimo subjektus įpareigoja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostatos, todėl Sprendimas naikintinas, o Atsakovė įpareigotina iš naujo išnagrinėti Pareiškėjų 2024 m. liepos 29 d. pateiktą prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą“.*

Pareiškėjai teigia, kad skundžiamu Raštu ne tik neatsakoma į jų 2024 m. rugsėjo 24 d. skunde „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos miesto ūkio ir aplinkos skyriaus rašto 2024-08 Nr. SIF-„Dėl lietaus vandens nuotekų griovio prie (duomenys neskelbtini)“ savivaldybei pateiktus klausimus – problemas, bet, iš esmės, ignoruojamas gatvių lietaus vandens surinkimo ties (duomenys neskelbtini) ir šalia esančiame kvartale problemos sprendimas.

Skunde pareiškėjai akcentuoja padarinius po atsakovės atliktų darbų (2024 m. liepos 28-29 d. vykusi stichinė liūtis perpildė griovius ties (duomenys neskelbtini) bei šalia esančių kitų sklypų išgilintuose grioviuose – (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), vanduo veržėsi į šių namų rūsius, gadino turtą).

Pareiškėjų teigimu, iki atsakovės inicijuotų ir atliktų griovių gilinimo bei pralaidų valymo darbų (duomenys neskelbtini) gatvių kvartale lietaus vandens nuo gatvių surinkimas, nors ir ne pilnai, bet funkcionavo – vanduo grioviais nutekėdavo. Pažymi, kad (duomenys neskelbtini) mikrorajone lietaus vandens nuo gatvių surinkimo sistemos jau seniai nėra, grioviai yra išlikę tik ties (duomenys neskelbtini) sankryža, kitur panaikinti ir naikinami naujai vykdant statybas. Šiame kontekste skunde taip pat pažymima, kad griovių gilinimo ir pralaidų valymo darbai (duomenys neskelbtini) gatvių kvartale 2024 m. birželio 5 d. buvo vykdomi remiantis tik vizualiniu nustatymu – subjektyviai, nesilaikant geometrinių matavimų, nesant geodezinių sprendimų. Pasak pareiškėjų, neteisingi sprendimai dėl griovių gilinimo ir pralaidų valymo lėmė tai, kad pagerėjęs grioviuose pralaidumas ir jų gylys sutelkia vandenį žemiausiame iš visų kvartalo griovių taške ties (duomenys neskelbtini), t. y. šioje vietoje vyksta lietaus vandens sutekėjimas.

Iš bylos duomenų matyti, kad lietaus surinkimo sistema (duomenys neskelbtini) mikrorajone ((duomenys neskelbtini) namo aplinkoje) Šiauliuose nėra sutvarkyta, nėra aiškios schemos ir vientisumo. Šiame rajone susiklostė situacija, kuomet dalis gyvenamųjų namų savininkų užpylė šalia gatvių esančius griovius aklinai, nepalikdami pralaidų vandeniui tekėti, dalis griovių užpilti paliekant pralaidas, tačiau nėra aišku, ar tai nepadaryta savavališkai. Tokia situacija sudaro pagrindą pagrįstai abejoti, ar vandens surinkimas yra sistemiškai nukreipiamas į surinktuvus ar kitus vandens šalinimo

įrenginius, ar nėra pažeista vientisa lietaus vandens surinkimo sistema, jei tokia ir buvo. Į bylą atsakovė nepateikė duomenų, kad tokia sistema buvo sukurta ir funkcionavo praeityje.

Iš bylos medžiagos galima spręsti, kad pareiškėjai šioje situacijoje tiesiog tapo situacijos įkaitais – iškritus dideliam lietaus kritulių kiekiui, esami (likę) nesunaikinti vandens surinkimo elementai negalėjo tinkamai funkcionuoti dėl jų vientisumo pažeidimų, o ir pareiškėjų gyvenamojo namo padėtis šalia esančių gatvių atžvilgiu yra nedėkinga, nes iš esmės yra (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) gatvių ar net žemesniame lygyje. Tuo tarpu pareiškėjų gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini) rūsys (įvažiavimas į rūsį) gatvių atžvilgiu yra dar žemiau, o tai natūraliai verčia lietaus vandenis tekėti ta linkme (žemyn).

Ar (duomenys neskelbtini) g. gyvenamųjų namų statyba taip pat galėjo lemti, kad pareiškėjų gyvenamojo namo rūsys buvo apsemtas gruntinių vandenų, nes, pasak pareiškėjų, buvo užverstas griovys, kuriuo vanduo iš (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) gatvių nutekėdavo (duomenys neskelbtini) gatvėje į griovį, byloje nenustatyta, nes dėl to nepateikta jokių įrodymų.

Kita vertus, Komisija atkreipia dėmesį, kad ir pareiškėjų veiksmai galėjo lemti tai, kad gyvenamojo namo rūsyje atsirado vandens, nes posėdžio metu pareiškėja nurodė, kad namo kieme yra įrengtas drenažo surenkamasis šulinys, į kurį surenkamas vanduo iš žemės sklype esančio drenažo bei krituliai nuo namo stogo, kuris, atsakovės atstovės teigimu, yra labai didelis (yra didelio ploto) ir dėl to nuo stogo gali susidaryti didelis vandens kiekis, kuris lietvamzdžiais išteka tiesiog šalia namo, nes prie namo sumontuoti lietvamzdžiai nėra nukreipti į vandens surinkimo įrenginius. Posėdžio metu pareiškėja patvirtino, kad rūsys buvo apsemtas iš esmės patenkant į jį gruntiniams vandenimis, tačiau ne per šalia gyvenamojo namo esančių griovių kraštus, jiems persipildžius. Tai reiškia, kad pareiškėjai neįrodė teiginio, kad būtent griovių pagilinimas tiesiogiai lėmė, kad gruntiniai vandenys prasiskverbė į jų gyvenamojo namo rūsį, nes vanduo lygiai taip pat galėjo patekti ir iš pareiškėjų drenažo šulinio.

Be to, byloje liko neįvertinta ir atsakovės atsiliepime nurodyta aplinkybė, kad pareiškėjų gyvenamajame name (duomenys neskelbtini) nėra sumontuotas nuotekų atbulinis vožtuvas (b. l. 28-29), o tai taip pat galėjo lemti lietaus vandens patekimą į pareiškėjų rūsio patalpas. Atsakovė tik darė prielaidą, kad taip galėjo įvykti, tačiau pareiškėja aplinkybę, kad atbuliniai vožtuvai neįrengti, neigė. Iš atsakovės pateiktų fotonuotraukų (b. l. 28, 29) matyti, kad nuotekų surinkimo šuliniuose nėra įtaisų, blokuojančių nuotekų patekimą atgal į vamzdį, tačiau ar jie nėra įrengti kitoje vietoje, kaip teigė pareiškėja, Komisijai įrodymų nepateikta.

Įvertinus tai, kad, kaip matyti iš bylos priedų – fotonuotraukų (b. l. 25-28, 31), griovių, kuriuos gilino Administracijos nustatyta tvarka atrinkti rangovai, gylis buvo aukščiau nei pralaidų gylis, akivaizdu, kad sprendimas pagilinti griovius iki pralaidų gylio, juos išvalyti, buvo racionalus techninis sprendimas galimai problemai dėl kliūčių vandens nutekėjimui pašalinti. Todėl pareiškėjų argumentai, kad grioviai buvo gilinami be pagrindo, atmestini.

Komisija šiuo atveju sutinka su atsakovės pozicija, kad esant ekstremalioms stichinėms liūtims, kokios ir buvo fiksuotos 2024 m. liepos 28-29 dienomis, ne tik Šiaulių mieste, (duomenys neskelbtini) mikrorajono lietaus surinkimo sistemos dėl jų vientisumo nebuvimo ar pažeidimo neturi galimybių pašalinti viso lietaus vandens perteklių per trumpą laiką. Siekiant pašalinti tokius pažeidimus, būtini sudėtiniai, sisteminiai inžinieriniai sprendimai ir tam skiriamos lėšos. Nors Atsakovės atstovė posėdžio metu paaiškino, kad artimiausiu metu lietaus vandens šalinimo sistemų įrengimas nėra numatytas Administracijos planuose, tačiau atsakovei išlieka pareiga spręsti gyventojų problemas vadovaujantis VSĮ normomis.

Byloje Nr. (AG3-149/26-2024 yra pateiktas atsakovės 2024 m. birželio 21 d. raštas Nr. (31.7 Mr)SIF-918 „Dėl lietaus vandens nuotekų griovio gilinimo darbų prie (duomenys neskelbtini)“, kuriame nurodoma, kad „*papildomai informuojame, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracija (toliau –Administracija) gavo pranešimą iš Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos apie užverstą griovį prie žemės sklypo adresu (duomenys neskelbtini), kuris skirtas vandens nutekėjimui. Patikrinimo metu užfiksuota, kad visas griovys užverstas gruntu, nors projekto*

sprendiniuose griovį numatyta išsaugoti, bei griovyje įrengta betoninė konstrukcija. Statybos metu užpylus esamą griovį bei jo vietoje įrengus betono konstrukcijas, sugadintas gatvės statinys bei esama atvira paviršinių nuotekų surinkimo sistema. Todėl, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, (duomenys neskelbtini) valdos savininkui yra išsiųstas reikalavimas (duomenys neskelbtini) gatvės sklypo/ statinio ribose pašalinti nelegalios statybos padarinius t. y. betonines konstrukcijas ir piltinį gruntą, atstatant griovį į buvusią padėtį, įsirengiant nuovažą pagal suderintą projektą".

Taigi, byloje liko neatsakytas klausimas, ar (duomenys neskelbtini), Šiauliuose, griovio pralaida tebėra užversta žemėmis, užbetonuota, kaip teigia pareiškėjai, ar ji išvalyta ir funkcionuoja, kaip teigė atsakovės atstovė posėdžio metu. Įrodymų į bylą nepateikė nei viena šalis. Nors atsakovės atstovė posėdžio metu teigė, kad pagal turimą informaciją betonas pašalintas, tačiau detaliau paaiškinti apie šio pažeidimo pašalinimo aplinkybes negalėjo. Iš bylos medžiagos būtų galima spręsti, kad minėtas pažeidimas nėra pašalintas, nes griovys, kuriuo vanduo nutekėdavo iki (duomenys neskelbtini) g. griovio, iš esmės eina ne tik šalia, tačiau ir po (duomenys neskelbtini) statiniu. Komisija sprendžia, kad ši aplinkybė, ar pats griovys ir pralaida šalia (duomenys neskelbtini) statinio yra atlaisvinti ir VTPSI nustatytas pažeidimas pašalintas, nėra ištirta, nors atsakovės atstovai ir atliko vietos apžiūrą bei vertinimą. Taigi, atsakovė įpareigotina išsiaiškinti, ar VTPSI užfiksuotas pažeidimas pašalintas ir reikalavimas pašalinti nelegalios statybos padarinius t. y. betonines konstrukcijas ir piltinį gruntą, atstatant griovį į buvusią padėtį, įsirengiant nuovažą pagal suderintą projektą yra įvykdytas.

Byloje svarbi ir ta aplinkybė, kad pareiškėjai nenurodė, jog po 2024 m. liepos mėnesio dar kartą būtų patvinęs rūsys, o tai patvirtina atsakovės poziciją, jog 2024 m. liepos mėn. pareiškėjų gyvenamasis namas buvo apsemtas dėl ypatingai didelio kritulių kiekio.

Atsakovė pagal savo vykdomų funkcijų pobūdį yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis).

VAĮ 3 straipsnio 5 punkte taip pat yra įtvirtintas išsamumo principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Esminiai reikalavimai, taikytini administraciniam sprendimui, yra įtvirtinti VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje. Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktus, administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas) bei administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). Šiame kontekste Komisija pažymi, kad atsakovė nevisapusiškai ištyrė aplinkybes, kurios gali turėti reikšmės vertinant pareiškėjų skundo argumentus, todėl atsakovė įpareigotina išsiaiškinti, ar VTPSI užfiksuotas pažeidimas (duomenys neskelbtini), Šiauliuose, pašalintas, t. y., ar reikalavimas pašalinti nelegalios statybos padarinius t. y. betonines konstrukcijas ir piltinį gruntą, atstatant griovį į buvusią padėtį, įsirengiant nuovažą pagal suderintą projektą yra įvykdytas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjų „Asmuo Y" ir „Asmuo X" skundą tenkinti iš dalies. Įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės administraciją iš naujo ištirti, ar Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos reikalavimas pašalinti nelegalios statybos padarinius, t. y. betonines konstrukcijas ir piltinį gruntą, atstatant griovį į buvusią padėtį (duomenys neskelbtini), įsirengiant nuovažą pagal suderintą projektą, yra įvykdytas, ir informuoti pareiškėjus. Kitoje dalyje skundą atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas	Giedrius Jakubėnas
Komisijos narės	Vaida Jokubauskaitė
	Danutė Kulikauskienė
	Raminta Ramanauskienė
	Svetlana Sinkevičienė